

IZHAJA VSAK DAN
V vsaki številki in praznikih od 5., do ponedeljkih od 2. zjutraj.
Prijateljske štev. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih
knjarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
Sestojni, Sežani, Nabrojni, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdov-
scu, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.)
GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
milimetra. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm.
zastarele, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
4 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
vrstica vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“.
Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje

„Edinost“ je med

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1913 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na ro-
košice brez dopolne naročnine, se upravnice ne odne.
Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: v
celo leto Kren 3-20, za pol leta Kren 2-10.
Ta dopis naj se pošilja na uredništvo lista. Nepravil-
na pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.
Naročnina, oglašje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista
UREDNIŠTVO: ulica Georgija Galati 20 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GÖDIN**, Ljubljana
Izdajatelj lista „Edinost“: Natisnila Tiskarna „Edinost“
Vpisna sadržaja s omejenim poročkom v Trstu, ulica
Georgija Galati 20.
Polno-bratinski račun št. 841-652. TELEFON 21-15-5

Politično društvo „Edinost“ sklicuje

sestaneke zaupnikov tržaške okolice

za prihodnje občinske volitve
za nedeljo, dne 16. marca 1913

ob 10 dopoldne
v „Narodnem domu“ v Trstu.

DNEVNI RED:
**Posvetovanje o predpripravih za
bližajoče se občinske volitve.**

Opomba. Kdor želi vabilo, naj se priglasi.
Vabljeni smejo druge privedi s seboj.
K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Mednarodni politični položaj.

DUNAJ 12. (Izv.) V političnih krogih
pozdravljajo uradni komunikacije, ki razglasa
demobilizacijo kot razveseljivo znamenje, da
sta Avstrija in Rusija odločeni, difference iz-
ravnati mirnim in prijateljskim potom. —
Veliko važnost ima demobilizacija tudi za
mirno razrešitev balkanskih vprašanj, ker
pomeni ta demobilizacija, da se je Avstrija
izrecno odpovedala agresivni politiki napram
balkanskim državam, posebno napram Sr-
biji. Zatrjujejo, da ni izključeno, da bo sle-
dila delni demobilizacija v Galiciji tudi v
kratkem delna demobilizacija na južnih
mejah.

Iz Belgrada prihaja vest, da se bodo
med Srbijo in Avstrijo v kratkem pričela
pogajanja zaradi demobilizacije in politični
krogi trde, da se je dunajski diplomacija
odrekla intransigentnemu stališču glede
Skadra in Djakovice, tako da bo mogoče
najti kompromis, če se na bojiščih izvrše
gotova dejstva, zlasti če pade Skader. Bal-
kanske armade imajo dovolj časa za to, ker
je smatrati posredovalno akcijo velesil za
enkrat tudi za velesile nepričakovano za po-
nesrečeno.

Delna demobilizacija v Avstriji in Rusiji.

DUNAJ 12. (Izv.) O obsegu demobil-
zacije na galicijski meji poročajo vojaški krogi
sledenče: *Število ruskih rezervistov, ki bodo
odpuščeni, znaša 300.000 do 350.000 mož.*
S tem se število obmejnih čet zniža pri
vsaki stotnici na 150 mož. Avstrijska demobil-
izacija se bo izvršila tako, da bodo imele
avstrijske stotnje približno enako število
mož, kar pomenja, da bo odpuščenih samo
kajih 40.000 mož, kar odgovarja zvišanemu
mirovnemu stanju. Normalno šteje namreč
avstrijska stotnja ca. 90 mož. Avstrijska
vojna uprava bo odpuščala vse rezerviste,
deloma pa jih bo nadomestila z drugimi, ki
jih bo sedaj vpoklicala. To ojačenje mirov-
nega stanja hoče avstrijska vojna uprava
uvesti kot normalno. Ker pa to trajno ni
mogoče z vedno novimi vpoklici rezervistov,
je pričakovati, da bo vojno ministrstvo v
kratkem izročilo avstr. in ogrski vladi predlog

PODLISTEK.

„Psyche“

Komedija v treh dejanjih. Spisal Ivo conte
Vojnović.

K nocojšnji premijeri v tržaškem sloven-
skem gledališču.

Med vsemi jugoslovanskimi avtorji za-
vzema najčastnejše mesto Dubrovčan Ivo
conte Vojnović; ne le njegov sijajni
dilog in fina psihologija, temveč tudi nje-
gov odlični dramatični talent mu zagotavlja
palmo v jugoslovanski literaturi. Na našem
odru ni conte Vojnović novinec, kajti dve
njegovi drami sta bili z uspehom igrani na
našem odru. „Ekvinokcij“ in „Smrt majke
Jugovčev“ sta že dokazala, da je conte
Vojnović prvak naše drame, a nocojšnja
„Psyche“ bo jasen dokaz, da conte Vojnović
ni samo dramatik, temveč tudi komediograf
najfinjšega žanra.

Tudi v „Psychi“ se poznajo vse last-
nosti njegovega aristokratskega peresa. Ari-
stokrat duše, a demokrat življenja, to je

za zvišanje rekrutnega kontingenta. Častniki
polkov, ki stoje v Galiciji, so že dobili do-
puste in jih je prav mnogo videti danes na
Dunaju.

DUNAJ 12. (Izv.) Iz diplomatskih kro-
gov se poroča, da prične Rusija s odpušča-
njem rezervistov dne 14. t. m. Na avstrijski
strani bodo odpuščeni iz I, X. in XI. ar-
madnega zbora vsi vojaški rezervnega letnika
1908. — Po Veliki noči pa bo vpoklican
prvi turnus rezervistov k vojaškim vajam,
tako da bo mirovno stanje armade zopet
zvišano.

BERLIN 12. (Izv.) Komunikacije Rusije in
Avstrije o delni demobilizaciji je zadovoljil
vso Evropo. Vendar pa politični krogi na-
glašajo, da še oddaleč niso odpravljene
s tem vse težkoče internacionalne krize in
da obstaja ljubosumnost med obema drža-
vama še naprej. Tudi balkanska kriza še ni
izgubila vse ostrine. Splošno evropsko
pomirjenje pa je popolnoma izključeno,
ker se vse evropske države, z Nemčijo in
Francijo na čelu, ne prestano z vso energijo
oborožujejo naprej.

Razburjena Avstrija. Srbska ekspedicija v Albanijo.

SOLUN 12. (Izv.) Včeraj se je na štirih
grških parnikih odpeljalo nadaljnjih pet srb-
skih bataljonov proti Draču. Srbska vlada
je sklenila s solunskimi trgovci pogodbo za
dobavo živeža, moke in sladkorja za 18.000
ljudi in dobavo krme za več sto konj.
Za jutri je napovedan prihod novega srb-
skega bataljona.

BERLIN 12. (Izv.) Dunajski dopisnik
„Vossische Zeitung“ brzojavlja, da namerava
Avstrija, vznemirjena vsled novih srbskih
operacij v Albaniji in pred Skadrom, staviti
na jutrišnji seji veleposlaniške reunije za-
htevo, da naj zastopniki velesil intervenirajo
v Belgradu in vprašajo srbsko vladu, kaj je
namen novih srbskih operacij v Albaniji.

Velevlasti naj odločno opozore Belgrad,
da je veleposlaniška konferenca sklenila
avtonomijo Albanije soglasno in da obsojajo
vsak korak Srbije, ki je naperjen proti temu
sklepu.

BELGRAD 12. (Izv.) Vest, da je av-
strijski poslanik Ugron interveniral pri srbski
vladi glede nove srbske ekspedicije v Al-
banijo in protestiral proti odpošiljanju nadalj-
njih srbskih čet, je netočna. Tozadevno je
le srbski poslanik na Dunaju, Jovanović,
ob priliki svojega bivanja v Belgradu, kon-
feriral s srbsko vlado.

General Živković na smrtni postelji.

BELGRAD 12. (Izv.) Bolezen generala
Živkovića se je tako poslabšala, da se je
bati najhujšega. Bolnika je na novo popadel
tifus in se nahaja že napol v agoniji.

Odgovor balkanske zveze na noto velesil.

BELGRAD 12. (Izv.) V petek odgovore
balkanske države velesilam na njih noto
glede posredovanja. V diplomatskih krogih
se zatrjuje, da bo balkanska zveza sprejela
samo omejeno posredovanje, tako da bodo
velesile igrale le vlogo glasnikov med
obema strankama.

Grki zasedli Konico.

ATENE 12. (Kor.) Uradno se poroča
iz Janjine: Po zavzetju Laskovika so odšle
grške čete proti Konici in zasedle mesto
brez vsakega odpora. Ljudstvo je sprejelo
čete z velikanskim navdušenjem.

Vojnović. Nacionalist, ki ga je navdušila
kosovska epopeja, nam je napisal svojo
„Smrt majke Jugovčev“, ki stoji tako monu-
mentalno v naši literaturi, kakor stoji Me-
štrovčev „Kosovski hram“ večno kot spomin
junakov na Kumanovem. Proroški je zapel:
„V resnici, zemlja, jaz ti pravim, v tebi je
rešitev in vstajenje!“

Na pesnikove besede so se vresničile:
vstala je zemlja, vstali so njeni najboljši
sinovi in osvobodili grob Miloša in Lazarja,
nad Kosovim poljem pa zmagonosno plapolala
srbska zastava kot simbol osvobodene raje.
Taka je moč pravega pesnika in conte Voj-
nović je pesnik, pravi, po Bogu navdahnjeni
pesnik. Kakoršen je v „Smrti majke Jugo-
včev“, takšen je tudi v nocojšnji „Psychi“,
ki je pravo mojstrsko delo naše literature.

Četudi je „Psyche“ prvenec, je vendar
popolno delo, krasno zamišljeno in tehnično
tudi prav tako izdelano. Komedija je pisana
v časih, ko sta mlajši Dumas in Aglier bila
v modi, in tudi ta romantika, ta tiha in
nežna sentimentalnost, ima na odru svoj
neodoljiv čar. „Psyche“ („Duša“) jo imenuje
avtor in duša je tudi središče vsega de-
janja.

Milijé svoje igre je prenesel na Dunaj

Turška križarka pred Dračem.

RIM 12. (Kor.) „Agenzia Stefani“ po-
roča iz Drača: Danes je neka turška
križarka tipa „Hamidie“ izstrelila 15 topov-
skih krogelj proti srbskemu taboru in se
nato, ne da bi napravila kako škodo, od-
stranila.

Mirovno vprašanje.

DUNAJ 12. (Izv.) Kakor se poroča iz
Belgrada, so vzeli srbski vladni krogi z
obžalovanjem na znanje vest, da Turčija
odklanja zahtevo balkanskih zaveznikov,
da privoli že v predhodni mirovni pogodbi
v mirovne pogoje balkanske zveze. Povdarja
se, da je balkanska zveza že v drugič,
kljub zmagoviti vojni pripravljena vpoštevati
žetje velevlasti. Če pa se bo pospešnje
sporazuma zopet zavleklo radi neprestanega
obotavljanja Turčije, je jasno, da bo morala
Turčija tudi sedaj prevzeti vso odgovornost
za razvoj nadaljnjih dogodkov.

Odločilna faza bolgarsko-rumunskih pogajanj.

BUKAREŠT 12. (Izv.) Rešitev bolgarsko-
rumunskih spornih vprašanj stopa sedaj v
odločilno fazo. Treba je le še definitivno
določiti kraj, kjer naj se vrše oficijalna po-
gajanja. Ruska vlada se je odločno izrekla
za Petrograd in upa, da prodre s svojim
predlogom in to temboji, ker sta tako Ru-
munska kakor Bolgarska zadovoljna s pred-
logom. Takoj, ko bo definitivno rešeno to
vprašanje, se prično odločilna pogajanja in
je upati, da pride kmalu do sporazuma.

BUKAREŠT 12. (Kor.) Misija poslanca
princa Ghike, ki je kot delegat rumunske
vlade odpoval v Petrograd, ni uradna.
Princ Ghika je odšel v Petrograd le na
dopust in bo porabil to priliko, da natančno
informira petrogradskega rumunskega posla-
nika Nana o razvoju bolgarsko-rumunskega
konflikta.

Srbsko-grški teritorialni sporazum.

DUNAJ 12. (Izv.) „Zeit“ poroča iz Bel-
grada, da je prišlo med srbsko in grško
vlado glede razdelitve novoosvojenega
ozemlja do popolnega sporazuma. Vsaka
država obdrži ono ozemlje, katero je osvojila
tekot vojne. Grški pripade torej tudi Solun,
Srbiji pa Bitolj, Veles in Ohrid. Srbi in
Grki so še pred začetkom drugega dela
balkanske vojne obvestili bolgarsko vladu
o tem sporazumu, a Bolgarska še dosedaj
ni odgovorila.

Ogrska magnatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 12. (Izv.) V petek se
sestane magnatska zbornica, da sprejme
novo volilno reformo. V soboto odide
Lukacs že na Dunaj, da predloži zakon
cesarju v sankcijo.

Ogrska reprezentantska zbornica. Opozicija prične zopet z obstrukcijo.

BUDIMPEŠTA 12. (Izv.) Jutri prične
zbornica z razpravo o predlogi glede revizije
hišnega reda. Opozicija se trudi, da spravi
za jutri vse poslance v zbornico. Kaj namer-
ava sicer še ni znano, a neki voditelj opo-
zicije je izjavil: „V jutrišnji seji ne pride
do nobene deklaracije in tudi ne do bučanja
trompet, pač pa bo opozicija še na občut-
nejši način pokazala svoje mnenje.“

Bivši perzijski šah se vrne v Perzijo.

TEHERAN 12. (Kor.) „Reuterjev urad“
poroča: V poučenih krogih izjavljajo, da
namerava bivši perzijski šah spomladati zo-

in sicer med poljsko emigrantsko aristokra-
cijo. Grofica Wronska se je izselila iz Pol-
ske in se naselila na Dunaju. Vsi so jej
pomrli, nikogar nima več razun svoje krasne
vnučkinje Olge. Možitev Olge je njena edina
skrb. V njeno hišo zahaja tudi Vladimir
Branlewski, slaven poljski slikar. On ljubi
Olgo, toda ni se upal tega nikdar priznati,
ker je mnogo starejši od Olge. Tudi Olga
ga ljubi, toda pomorna Poljakinja, tudi ona
noče priznati svoje ljubezni. Branlewskega
je svojčas prevarila ženska, toda v svoji
nesrečni ljubezni je postal umetnik in
slaven mož.

Olga se zaroči s princem Rhodenbergom
in Branlewski, ki je v svoji sliki „Psyche“
naslikal svojo ljubezen, hoče uničiti umotvor.
Zadrži ga pa grofica Wanda, ki je bila
njegova prva ljubezen. — — —

Nediskretno bi bilo, če bi tu opisal
vse dejanje, rečem pa lahko, da je „Psyche“
med najlepšimi igranimi, ki so se uprizarjale
na našem odru. Dilih tople romantike veje
skozi to fino in duhovito delo, ki bo našemu
občinstvu gotovo izredno ugajalo.

Leon Dragutinovič.

pet vpasti v Perzijo. Čisto mogoče je, da
se polasti province Asar Bejčan v najkrajšem
času, ker stoji pod vplivom reakcionarjev.
Regent je nujno opozoril vladu na nevarnost
in jo pozval, da takoj ukrene vse potrebne
korake, da prepreči vspešen vpad bivšega
šaha.

Nemški učitelji proti nemški obstrukciji na Češkem.

PRAGA 12. (Izv.) Nemška učiteljska
društva pozivljajo nemške poslance na Če-
škem, naj pristanejo na izločitev učiteljskega
vprašanja iz kompleksa spravnih pogajanj,
če pa to ni mogoče, naj opuste obstrukcijo
v deželnem zboru. Društva pozivljajo tudi
centralno organizacijo nemškega učiteljstva
na Dunaju, naj pripravi vse potrebno za
demonstrativen štrajk.

Revolucija v Mehiki.

EL PASO 12. (Kor.) Iz Parala v pro-
vinci Chihuahua je došlo poročilo, da se je
vršila dne 5. t. m. med vladnimi in vstaškimi
četami krvava bitka, ki je trajala celih 50 ur.
Na obeh straneh se je bojevalo po 1500 mož.
Vstahi so bili končno poraženi. Izgube so
na obeh straneh velikanske. Mesto je silno
trolo, tako da je občinstvo priredilo izgrede.
Tržnica je bila zažgana. Čete so bile pri-
morane streljati na občinstvo.

Narodno železničarstvo in poli- tične razmere na Slovenskem.

(Konec.)

Naše društvo ni lokalnega, tržaškega,
temveč je splošno slovenskega po-
mena; naše društvo je za tržaško Sloven-
stvo ravnatekakega pomena, kakor za Ljub-
ljano, Maribor, Celovec, Gorico; za Pri-
morsko ravno tolike veljave, kakor za
Kranjsko, Koroško in Štajersko! In ravno z
ozirom na to bi moralo naše društvo imeti
za seboj krepko zastopstvo parlamentarcev
vseh slovenskih krajev. Češke,
poljske in nemške organizacije imajo na
razpolago močne parlamentarne zveze; nji-
hovo delovanje je lahko, ker imajo na svoji
strani ne samo posameznike, ampak tudi
cele klube, ne izvemši najvplivnejših parla-
mentarcev.

Pri nas je vse drugače! Politične raz-
mere so tako zasukane, da mestna in de-
želna inteligencija pri volitvah ne prihaja do
uveljavljanja svoje moči, ker jo sila kmet-
skega elementa visoko prevladuje. Posledica
temu je, da imamo v državnem zboru za-
stopnike kmetijskih mäs, ki za razvoj in-
dustrijskih obratov in ne v zadnji vrsti tudi
železniškega obrata iz lahko umljivih razlo-
gov ne kažejo najmanjšega zanimanja. Mest-
nega zastopnika imamo le v Ljubljani in
Trstu. Ta dva zastopnika, državna poslanca,
gg. dr. Ravnihar in dr. Rybář, sta
vsa na strani našega društva in sta zanje
že jako mnogo storila. Društvo pa samo
dva poslance tudi ne moreta zadostovati.
Treba je zainteresirati vse slovenske
državne poslance, od prvega do
zadnjega, za interese Slovenstva na železni-
cah. Neprestano prodiranje nemstva in si-
stematična germanizacija čisto slovenskih
krajev potom importiranja nemškega urad-
ništva se da preprečiti le z odločnim na-
stopom vseh slovenskih državnih poslancev.
Eden ali dva poslance sama ne moreta
tudi ob najboljši volji doseči vidnih uspe-
hov, ne za posameznika, še manj pa za
splošnost.

Uvidevam potrebo skupne akcije pri
parlamentarnih zastopnikih slovenskih. Dokler
nimamo v naših parlamentarnih možeh enake
zaslonbe, kakor Čehi, Poljaki, Nemci v
svojih državnih poslancih, tako dolgo ne
moremo pričakovati trajnih in vidnih uspe-
hov našega delovanja v narodnem oziru.

Naši gospodje državni poslanci so vse-
skoz visokega spoštovanja vredni gospodje,
ki uživajo med volilci zaslužen zaupanje,
a imajo to lastnost, da se, enkrat izvoljeni,
zibljejo sladko na poslanskem stolcu, ne
meneč se za ljute narodne boje, ki jih bi-
jejo drugi pripadniki naroda. Pri slavnostnih
banketih, otvoritvenih shodih, sejah itd.
imajo naši gg. drž. poslanci nebroj visoko-
donečih besed in fraz, kakor takrat, ko gre
za njih izvolitev; ko pa je treba iz abstrakt-
nih višav, doli v konkretno nižino narodnih
institucij in njih vsakdanjih borb, tedaj mi-
slijo ti gospodje, da je rešeno narodno
narodno vprašanje že, ako se zanje več ne
zanimajo.

Narodni državni poslanci po narodnim
organizacijam tako potrebni, kakor voda in
zrak zdravemu človeku. Organizacijam je
zaslonba in mora biti le parlamentarno za-
stopstvo; brez tega organizacije životarijo,
morda celo leta in leta, a slednjčipešajo
popolnoma, razpadajo, ker članstvo, ki ima

čuteče srce in razum, spoznava, da je brez-uspešno biti član takih stanovskih organizacij, ki nimajo parlamentarne zaščite.

Gospodje državni poslanci, ki so izvoljenci zavednega naroda in cvet njegov, so v prvi vrsti poklicani, da čuvajo in negujejo narodne institucije eminentne važnosti. Državni poslanci so naši pravi zaščitniki, naši pravi vojskovodje, tolmači naših stremiljenj. Oni morejo pospeševati vse narodne ustanove, oni so pa istotako tudi lahko vzrok njihovega razpada. Gorje tistim narodnim vojskovodjem, ki jim razvoj in blagor narodnih svetinj ni na srcu. Ena tistih svetinj pa je naše — stanovsko društvo.

Naše društvo je tu. Rodilo je navdušenje za vzvišeno narodno stvar. Po vsej domovini slovenski razteza to društvo svoje delovanje. Poklicano je, da štiti svoje narodno-zavedne člane pred velenemskimi valovi, ki butajo ob trdo steno jugoslovanstva. Visoka je naloga, ki si jo je društvo svoj čas nadelo in jo sedaj izvršuje po svojih skromnih močeh. Istotako visoka je tudi dolžnost merodajnih faktorjev, naših gg. državnih poslancev, da se z vsemi silami, z vsemi sredstvi zavzemajo za to, da se društvu olajša ogromno delo.

Vemo, da govorimo iz duše vsakega posameznega slovenskega železniškega uradnika, ako rotimo vse državne poslance slovenskega naroda, brez najmanjše izjeme, da se vsi, kakor en mož, postavijo ob stran našega, z njihove strani malodane popolnoma preziranega stanovskega društva. Izgovor enega ali drugega poslanca, da interesi njegovih volilcev ne dopuščajo, da bi se zavzemal za interese — materialne, socialne ali narodne — železniškega uradnika slovenskega — ne drži, in ga že danes kar najodločnejše zavračamo.

Pred seboj mora imeti narodni poslanec samo en cilj: bodočnost naroda. Vse svoje ravnanje mora podrediti temu stremiljenju. In ker tudi mi služimo visokemu idejalu — narodnega osvobođenja, zahtevamo, da se vsi izvoljeni poslanci slovenskega naroda postavijo na našo stran, da rano obrami z nami skušajo odvrniti nevarnost nemškega navalava proti jugu, da z nami vred poskušajo rušiti stebre velikega nemškega mostu do Adrije.

Ljudski zastopniki, ki bi hoteli prezirati naša stremiljenja, niso naši prijatelji, niso mislonirji in pionirji slovenskega naroda; oni so najodločnejši sovražniki ne samo železniškega uradništva, ampak vsega — slovenskega naroda sploh.

To hočemo in moramo javno pibiti, da ne bo pozneje — prepozno. Opozoriti moramo našo slovensko javnost, naše ljudske zastopnike na te prežalostne razmere, v katere nas tira nesposobna politika na Slovenskem — v škodo narodu samemu! Opozoriti moramo merodajne narodne faktorje že danes na te velesodne razmere, da nas ne zadene kedaj — očitaneje, da smo s zavezanimi očmi tavalj po svetu brez ciljev in se izgubili, ne da bi kdo jokal za nami.

Napredek in obstoj društva je gotov le, ako dobi moralno in fizično zaslobo v vseh državnih poslancih slovenskih.

V nasprotnem slučaju — društvo živetari in kdo ve, da mu ne bo kmalu bila zadnja ura??

Ako bi društvo prenehalo obstojati, tedaj smo gotovi, da temu ne bo vzrok nemarnost članstva, temveč edino le neoprostljiva in prokleta brezbriznost poslancev slovenskih samih.

Opozorili smo danes naše državne poslance pred najvišjim društvenim forumom. S tem smo storili mi svojo dolžnost. Na poslancih je, da oni storijo v bodoče svojo dolžnost napram nam — napram našemu „Društvu jugoslovanskih železniških uradnikov“.

Besedo in dejanje imajo sedaj gg. poslanci.

III. Slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Bratje na delo!

Zima se je umaknila in v deželo se seli vesela pomlad. Pomlad našega sokolskega leta. Bratje, ne pozabimo, da je treba v tej pomladi marljivo sejati! Vsak naj se zaveda, da je delavec na mladem polju, ki ga pride ob avgustovih poletnih dneh pogledat slovenski svet. Zato bratje na delo — samo še 5 mesecev nas loči od našega zleta; polnimo to kratko dobo z neumornim delom. V telovadnici, v sejah, v odsekih, povsod se mora razviti veselo skupno delo, da nas ne prehitijo polejce.

Razstavni odsek. Ob priliki zleta se priredi sokolska razstava. Za to se je izvolil poseben odsek, ki je imel dne 4. t. m. svoj prvi sestanek.

Večje zletišče. Kolikor se zamore presoditi po sedanjih pripravah, bo projektirano zletišče s telovadiščem za 1200 telovadcev precejšnje. Zato je stopil tehnični odsek v dogovor s stavbenim, da le-ta izdela načrt zletišča s telovadnim prostorom za 2000 telovadcev.

Godbeno spremljevanje za članske vaje je sedaj vaditeljskim zborom v dveh oblikah na razpolago. Zveza je izdala klavirski izveček, ki stane 1 K in se naroča pri zvezi; trdka Milko Krapeš v Ljubljani pa je založila gramofonske plošče. Godba za vseh pet sestav bo na treh ploščah, ki stanejo skupno 9 K, s pošto 10 K. Tako je dana vsem telovadcem prilika, da vadijo zletne proste vaje ob spremljevanju godbe; tudi partitura za pihala natisnjena bo še v teku tega tedna.

Češki Sokoli na našem zletu. Odbor Češke Obce Sokolské je sklenil, da je delovati na to, da se udeležijo češko Sokolstvo III. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani v kar največjem številu. Sestavili so že rediteljski odsek. Češki telovadci se udeležijo zletnih prostih vaj ter poleg tega nastopijo še s svojim posebnim sporedom. Da proučita zletne proste vaje za člane in članice, je odpisala Češka Obca Sokolska b. A. Hellerja in sestro Malo v Ljubljano; mudila sta se ondu dne 5. jan. Predsedstvo „C. O. S.“ je sklenilo načelno, da se morejo češke sokolske odprave v Ljubljano udeležiti samo člani v kroju in pa članice ženskih sokolskih odsekov. Sploh se Češko Sokolstvo zelo marljivo pripravlja na naš zlet, o katerem je že razpravljalo in še bo razpravljalo na svojih župnih občnih zborih; mnogo društev je že ustanovilo zletne sklade. Skoraj vsi češki sokolski glasniki prinašajo simpatično pisane pozive in notice o zletu.

Hrvaško sokolstvo bo na zletu polnoštevilno zastopano. Tehnični odsek „Hrv. Sokolskog Saveza“ je sklenil, da nastopijo hrvaški Sokoli s svojo posebno točko in sicer z vajami z vesli. Sestave vaj so že objavljene v drugi številki „Hrv. Sokola“; izvajajo jih bo 400 telovadcev. Poleg tega pa nastopijo hrvaški Sokoli tudi pri skupnih prostih vajah najmanj z 200 telovadci. Po hrvaških sokolskih društvih se že vrše marljive priprave za III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani.

Srbski Sokoli iz Hrvaške, Bosne, Hercegovine in Dalmacije se tudi izredno marljivo pripravljajo za naš zlet. Minoli mesec mudil se je v Ljubljani načelnik srbskega Sokola v Zagrebu, da temeljito prouči zletne proste vaje.

Slovenski Sokoli naravno, da se tudi že marljivo pripravljajo na svoj jubilejni zlet. Skoraj po telovadnicah vseh društev polje živahno življenje — ako pa se kje z zletnimi pripravami še ni pričelo, je dolžnost vaditeljskih zborov, oziroma odborov, da nemudoma prično. Tehnični odsek in zvezni vaditeljski zbor sta predelala minoli teden tekmovalne vaje za vse tri oddelke na vseh orodjih. Vaje bodo priobčene v drugi številki „Slov. Sokola“, ki izide te dni. (Zvršetak pride.)

Domače vesti.

Odlikovanje. Dvornemu svetniku in višjemu državnemu pravdniku v Trstu, dr. Karlu Chersichu, je bil podeljen viteški križec Leopoldovega reda.

Zakaj se moramo že sedaj vsi zanimati za prihodnje volitve? Saj imamo še skoraj cele 3 mesece časa in saj je vendar uvedena volilna dolžnost, ki sili tudi mlačnejše na volišče, — tako te gotovo zavrae marsikateri naš človek, ki ga vabiš sedaj k narodnem delu. In odgovor tem gospodom je prav lahek. Dosedanje volitve v Trstu so vže večkrat pokazale, kako je bil konečni vspeh odvisen od malega števila glasov! Za par slovenskih glasov le je šlo v onih okrajih mesta, kjer nismo prišli v ožjo volitev, z razmeroma malim številom glasov smo ponovno odločili mi, da so bili izvoljeni socialisti prej v mestni svet in potem v državni zbor, in z minimalno večino so zmagali liberalci v ožjih volitvah v 2 okrajih 4 mestnega razreda in le z malim številom glasov absolutne večine se je izognila naša stranka ožji volitvi v enem okraju okolice. In kdo se ne spominja „Piccolovega“ javkanja in stokanja, na dan velike borbe mej dr. Gregorinom in dr. Mrakov, da utegne odviseti vsa zmaga italijanskega Trsta od enega samega glasu!

In kolika je bila žalost in jeza nekaterih zamudnežev, ki niso zamogli voliti, ker niso bili vpisani kot volilci! Tedaj, bogata in bridka skušnjava nas uči, kake važnosti utegne postati za nadaljni razvoj naše narodne stvari v Trstu vsak posamezen glas.

Res je, da nas je veliko število zavednih in navdušenih, ali ravno toliko ali še več naših opravičenih volilcev je treba še vzbuditi in sicer pravočasno vzbuditi že za reklamacije! — Da reklamacije, to so glavna predpriprava za volitve in teh bo treba zopet napraviti na — tisoče! Ravno ker naši nasprotniki vedo, kako sitno in neprijetno je marsikomur reklamirati, nam provzročajo že pri tem obilga dela: mnogo naših opravičenih volilcev bo brezdvomno zopet izpuščenih iz volilnih imenikov, mnogo imen in naslovov, pa tako popačenih, da postane identiteta volilca dvomljiva, mnogo neopravičenih bo vihotapljenih itd., kakor pač uči vsa naša dosednja obilna reklamacijska praksa.

In to reklamacijsko postopanje začne vže prihodnji terek in za tedaj treba, da

smo vsi pripravljeni in dobro pripravljeni in poučeni. In mnogi izmed nas bode moral dokazati s praviimi dokumenti, da ima že 24 let, da se tako in tako piše in ne drugače, da biva že toliko in toliko časa v tej občini, da je avstrijski državljan, da stanuje v tej ulici in pod tako številko, da je nekaznovan, in morda še marsikaj drugega, kar sedaj ne kaže objavljati. Na vsak način bo dovolj dela dokazati vse to, za mnogo in mnogo morda tisoče naših ljudi! A vse to lahko res brez težave in zamude in brez stroškov opravimo potom reklamacijskega urada političnega društva „Edinost“ pod pogojem: da se vsi prav kmalu, da precej oglasimo v tem uradu in ne odlašamo ne za se in ne za svoje sosede ali znanke, do zadnjega tedna ali dneva, ko bode prepozno vsako reklamiranje in hudovanje.

Preveč govorimo o narodnosti po mnenju g. postnega slovenskega propovednika v cerkvi pri Sv. Antonu novem. Tu se že moremo vprašati: ima-li ta gospod le najhujši pojmi o veličini stvari, kateri velja naš tukajšnji boj? Razpolaga-li z najprimitivnejim umevanjem pomena te točke tudi v gospodarskem pogledu za ves naš narod? Ima-li kako idejo, kak je sovražnik, s katerim se moramo boriti za svojo nacionalno in gospodarsko ekzistenco? Ve-li, kolike so težave in nasprotstva, ki jih moramo premagovati?!

Da ima ta gospod le nekoliko kontakta z našo minolostjo, bi vedel, da se imamo edino le idejalnemu navdušenju, narodnemu ogrju, ki smo ga netili med našim ljudstvom v onih časih, ko smo videli le bedo in mizerijo okoli sebe, ko so padali na nas le udarci od vseh strani in ni nikdar od nobene strani posiljal žarek ogrevajočega solnca na naš prag — da se imamo le vzbujeni nacionalni zavesti zahvaliti, da smo se sploh ohranili pri narodnem življenju! Če bi on poznal zgodovino tržaškega Slovenstva in če mu ni srce popolnoma zamrlo v brezbriznosti in brezčutnosti do narodnih interesov — bi drugače sodil in ne bi obsopal našega narodnega vodstva, da ravno vzgoji v živi narodni zavesti posveča glavno svojo pažnjo. Vzeml v takem boju, kakor ga moremo unjevati mi, iskro narodnega čuta, tiste ljubavi do samega sebe in svoje nacionalne individualnosti, je to toliko, kakor da si vokuju notri med bojem iztrgal — puško iz rok.

Zato smo tudi taki odločni nasprotniki vseh tistih internacionalnih nauk, ki na koncu konca zavračajo slovenskega človeka v indiferentizem do lastnih nacio-nalnih interesov. Narodni indiferentizem pa bi pomenjal za nas narodno smrt. Bati se moramo torej vsacega internacionalizma in njegovih posledic, pa naj nam prihaja pod rdečo zastavo, ali pa — s propovednice doli! Ne preveč ampak še premalo naroden je naš slovenski živelj v Trstu. Kdor drugače uči, uničuje najzdatnejše sredstvo za našo narodno borbo na tržaškem ozemlju, katerega potrebuje ves naš narod za svoje narodno in gospodarsko življenje kakor riba vode.

Preziranje slovenščine. Železniško ministrstvo je odobrilo načrt za razširjenje rocolskega kolodvora v Trstu in „na mestništvenih svetovalec“ priobčuje sedaj razglas v uradnem „Osservatoriu“, v katerem poziva interese, da si ogledajo tekem 14 dni od dne 11. t. m. dalje ta načrt v uradnih prostorih „namestništvenega svetovalca“, kjer morejo istočasno tudi prijaviti eventualne ugovore proti načrtu. Ti ugovori se morejo zadnji čas podati tudi na dan krajevnega ogleda, dne 29. marca t. l. Tozadevna komisija se snide omenjeni dan ob 9-30 dopoldne na rocolskem kolodvoru.

Lepo je vse to, kar razglaš „namestništveni svetovalec“ v uradnem listu, toda „namestništveni svetovalec“ je popolnoma pozabil, da je prvič mesto Trst dvojezično mesto, da so našli ob zadnjem ljudskem številu v Trstu skoraj 60.000 Slovencev. Popolnoma je pozabil, da Rocol, posebno pa rocolski kolodvor ne leži morda kje tam doli v Kalabriji, temveč v spodnji tržaški okolici, ki je po veliki večini slovenska, tako slovenska, da ima v mestnem občinskem svetu svojega slovenskega zastopnika. Gospod „namestništveni svetovalec“ je popolnoma pozabil, da se „namestništveno svetovalstvo“ ni morda ustanovilo zato, da bi preziralo državne osnovne zakone, temveč ravno narobe, zato, da bi bilo kot državna oblast, ki je odvzela celo vrsto poslov nam, po državnih osnovnih zakonih svojim italijanskim sosedom enakopravnim Slovencem, vedno krivičnemu mestnemu magistratu, pravičnejša nego pa krivični, strankarski mestni magistrat!

Gospod „namestništveni svetovalec“ je dal omenjeni razglas, ki je menda vendar pred vsemi namenjen Rocolu in Rocolcem, ki so po večini Slovenci, priobčiti v uradnem listu edino le v italijanskem jeziku, in to je krivica, to je preziranje državnih osnovnih zakonov, to je kršenje pravice enakopravnosti našega slovenskega jezika, ki je v Trstu deželni jezik! In proti tej krivici, proti

temu preziranju, temu kršenju naših pravic protestiramo kar najodločnejše!

Ni dovolj, da se dogajajo take stvari danzadnem po drugih oblastih; sedaj pa naj jih posnema še tista oblast, ki ima še prav posebno nalogo, da mora varovati tiste naše pravice, ki nam gredo po zakonu!

In ko bi bil to le posamezen slučaj! Toda taki slučajji zapostavljanja in preziranja našega jezika se ponavljajo v uradu „namestništvenega svetovalca“ danzadnem. Vedno bolj in bolj se vihotaplja italijansčina v poslovanje tega urada, ki se skoraj kmalu ne bo več razlikoval v tem pogledu od mestnega magistrata, saj menda skoraj pride od tega, da Slovenec sploh ne bo mogel v svojem jeziku ničesar več opraviti pri tem uradu.

Merodajne kroge opozarjamo prav posebej na te slučaje preziranja našega jezika z najodločnejšim preziranjem, da napravijo tu red, kakršnega zahtevata pravica in zakon!

Pošteno jo je izkupil v Zagrebu oni znani nemški zabavljač, bivši Hrvat in večni Žid Roda-Roda (Rosenfeld), ki je napovedal „predavanje“ v zagrebškem glasbenem zavodu. Možakar je bil dovolj predrzen, da se je upal med one jugoslovane, ki jih je tolikokrat tako nesramno podlo smešil po raznih nemških „humorističnih“ listih; toda takrat jo je tudi pošteno izkupil: nedavno v Belemgradu in sedaj v Zagrebu.

Ko je namreč stopil na oder, ga je majhen del publike, par Nemcev in Židov, sprejel s ploskanjem, a vse drugače ga je sprejelo hrvaško občinstvo. Komaj se je pokazal, se je oglasil po dvorani strahovit živžig in na sramotočila jugoslovane je začelo deževati jajec, krompirja in drugih takih domačih pridelkov. Nekaj časa je junak pač vzdržal do bombardiranja, potem pa jo je odkuril. Njegov „znani“ rdeči telovnik je bil okrašen z rumenjaki.

Nemci in Židi so protestirali in prišlo bi bilo skoraj do spopada s hrvaškim občinstvom, ki je tako dalo duška najupravičenejši ogorčenosti proti onemu podlemu sramotočilu jugoslovanskega, ki se je celo kot bivši Hrvat drznil nastopati v hrvaškem Zagrebu s svojo nemščino in to potem, ko je tolikokrat že oblatil jugoslovane z ušivci in drugimi takimi psovkami.

Dobil je, kar je zdavnaj zaslužil in kar se mu je prav tako tudi pripetilo v Belemgradu, kjer tudi ne marajo sramotočilev jugoslovanstva.

Ljubljanski časopisi so včeraj priobčili kratko, a vendar zelo značilno vest, da je moralo ljubljansko slovensko gledališče odpovedati torkovo predstavo, reprizo Sem Benellijeve drame „L'amore dei tre ré“, ker ni bilo — občinstva.

Ta vest nam daje dovolj povoda, da bi izpregovorili besedo o ljubljanskem gledališkem občinstvu, zlasti, ko smo večkrat čitali v ljubljanskem časopisu razne zabavljice na naslov našega gledališča in našega občinstva, toda ni nam na tem in prepuščamo stvar istemu ljubljanskemu časopisu, da primerno oceni svojo publiko. Pač pa nam daje ta vse drugo, samo ne razveseljivo dogodek povod, da vprašamo one naše domače superkritike, ki ne vidijo niti trohice dobre ne na našem odru, niti ne na naši gledališki publikli, pa naj so že potem oni sami pred odrom ali na odru, kaj pravijo k temu dogodku v prestolnici Slovenije, ki se ponaša s toliko narodno inteligenco in tolikim narodno prosvetljenim in menda vendar tudi narodno zavednim občinstvom, pojmujočim pomen take institucije, kakor je narodno gledališče?

Vprašamo torej: ali ni končno ta „masa“, kakor nekateri tako radi z nekakim globokim preziranjem imenujejo naše gledališko občinstvo, vendar le vsaj toliko vredna, kakor pa ona ljubljanska „ne-masa“, ki tako malo ceni svoje gledališče, da je morajo zapirati vsled njenega velikanskega zanimanja zanje? In ali morda ne daje naše gledališče vsaj toliko dobrih stvari, da si ž njimi vzdržuje svoje občinstvo?

Naj le odkrito odgovorimo oni nezadovoljneži na ta vprašanja, pa bodo morali obenem tudi priznati, da njihovo večno zbadanje in zabavljanje edino le škoduje našemu narodnemu gledališču, ki nam tržaškimi Slovencem ni le v zabavo, temveč v prvi vrsti zavod za narodno vzgojo in naobrazbo, zavod, ki je največjega pomena v našem narodnopolitičnem življenju, pravi narodno-obrambni zavod. Marsikateriga Slovenca, ki se ni zavedal svoje narodnosti, je že vzgojilo naše gledališče v zavednega narodnjaka, in število našega gledališkega občinstva raste od leta do leta, pomnožujoč se v prav znatni meri po tistih, ki so pred kratkim že bili najboljša opora našemu narodnemu nasprotniku.

Ali hočelo oni nezadovoljneži morda doseči, da bi morali tudi pri nas zapirati zavod, ki je tolike važnosti za našo splošnost, in to morda zato, ker temu ne ugaja ta ali oni igralec, ali ker se morda na galeriji kdo posmeje takrat, ko ne bi bilo treba? Bo pa menda že bolje, da gredo ti nezadovoljneži ljubljansko občinstvo poučevati o svojih „nazorih“, kajti tamkaj najdejo, kakor je pokazala torkova „predstava“, dovolj — sebi enakih!

„Purismo sangue italiano!“ Predsinočnim se je vršil letni občni zbor itali-

janskega liberalnonacionalnega političnega društva „Associazione Patria“, na katerem je bil izvoljen zopet novo odbor. Človek, ki misli s pametjo navadnega človeka, bi pač mislil, da bodo naši Italijani vsaj tu v svojo najvažnejšo korporacijo izvolili ljudi, ki so pristne italijanske krvi, toda tudi „Patria“ ne more sestaviti odbora, ne da bi posegla po ljudeh, ki so sami ali pa vsaj njihovi neposredni predniki prišli v Trst — „dalla montagna“.

Evo tega Patrijskega odbora, ki kaže najčistejšo italijansko kri:

Marko Ara, Kamil Bidoli, Lovro Markič (Marchig), dr. Karel Mrak (Mrach), dr. Viljem Musaffia (žid), dr. Ruggero Polacco (žid), Renzo Prišter (nemškega pokolenja), Pino Scrosoppi (najbrž grškega rodu), dr. Fulvij Suvic (Suvich), dr. Nikola Vidaković (Vidacovich); revizorja: Henrik Gortan in Karel Maraspin.

Takšno je pristno tržaško italijanstvo!!

Sestanek zaupnikov za volitve v mestnih okrajih se bo vršil v soboto, 15. t. m., ob 8 zvečer, v Narodnem domu.

Kdor želi vabilo, naj se priglasil. Vabljeni smejo druge privedi s seboj.

Politično društvo „Edinost“.

Razpust goriškega deželnege zbora. Včerajšnja „Wiener Zeitung“ objavlja najvišji patent z dne 2. marca, ki razpušča jeseni leta 1909 izvoljeni goriško-gradiščanski deželni zbor in odreja nove volitve.

Trgovinski minister v Trstu. Včeraj si je ogledal trgovinski minister Schuster von Bonnot ladjedelnico v Trzinu in ladjedelnico pri Sv. Marku. Sredi popoldneva je pa odšel minister s precejšnjim spremstvom k Sv. Roku, da vidi tamošnjo ladjedelnico.

Inspekcija tržaške garnizije. Včeraj popoldne je nadzoroval zborni poveljnik in poveljujoči general fcm baron Ernst Leithner tržaško garnizijo, popoldne pa se je odpeljal v Puljo, od koder odide na Mali Lošinj.

Iz šolske službe. — Mesto definitivne učiteljice je razpisano na dvorazredni ljudski šoli v Biljani in v Medani. Prošnje za obe mesti do 31. marca okr. šolskemu svetu v Gradišču.

Zavod za pospeševanje male obrti v Trstu in Istri. Od 1. aprila do 23. maja se bodo vršili tečaj za knjigovodstvo za kovače in kamnoseke. Pouk se bo vršil trikrat na teden po poldrugo uro zvečer. Plača se enkrat za vselej in za vse 3 K. Prošnje za pripustitev v pisarno do 26. t. m. ustno ali pismeno.

Slovenska učenjakinja. Pred seboj imamo zvezek izvestij geološke družbe na Dunaju („Mitteilungen der Geologischen Gesellschaft, Wien, V. 1912“), ki ga popolnoma izpolnjuje spis „Der Drauzug im Hochpustertal“, ki ga je spisala naša rojkinja, Tržačanka, gospica dr. Matja Furlani, hčerka g. Furlanija, učitelja na državni ljudski šoli na Lipskem trgu. Ne prišojamo si zmožnosti, da bi ocenjevali spis sam; zato naj navedemo le, da se je priznani geolog prof. Süß izrazil o spisu: „Lepo delo me je v resnici zelo razveselilo. Spis napravi vtis zanesljivosti, dasiravno nasprotuje marsičemu, kar je veljalo dosedaj, in sme veljati v resnici za bistven napredek v razumevanju tega važnega dela naših Alp. Moje odkritosrčne čestitke na njem.“ Tudi naše najodkriteljske čestitke gospici doktorici!

Obrambni kamen družbe sv. CM v dokaz udarnosti in hvaležnosti. Družba sv. CM je prejela od „Trgovsko-obrtno zadruga v Trstu“ po naročilu g. Justina Arhar, c. kr. učitelja v Trstu K 200 za en obrambni kamen. Ta se glasi: Kamen pok. Jederti Pretnerjeve, roj. Vodnik; zastopnik njen sin Miroslav Pretner, vodja c. kr. pripravnice v Trstu, Vsoto 200 K so zbrali roditelji učencev in učenik, šolski sluga in 4 učitelji c. kr. pripravnice v Trstu.

Razpisani mesti zdravnikov. Pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu se odda s 1. aprilom t. l. eno mesto železniškega zdravnika za sanitetni okraj Gorica III. z letnim honorarjem po K 1100 ter voznim pavšalom letnih K 100 in eno mesto železniškega zdravnika za sanitetni okraj Divača z letnim honorarjem po K 1000 ter voznim pavšalom letnih K 100. Podrobni podatki so vsebovani v listu „Osservatore Trstino“ od 14. marca 1913.

Tržaška mala kronika.

Trst, 12. marca.

Roparski napad na finančnega stražnika. Snoči ob poldvanajstih je šel finančni stražnik Simon Stöckl po ulici San Niccolo domov v ulico Belveder. Kar ga nenadoma napadejo trije možje, ki so mu skušali strgati s telovnika zlato veržico in

posmukati prstane z rok. Stöckel se je pa pogumno branil in ko se je otrešal napadalcev, je pobegnil. Kmalu je srečal na svojem potu policijskega stražnika, ki mu je povedal dogodek. Policist je takoj na to šel iskat zlikovce in je dva res našel. Odvedel ju je v policijski urad in tam so dognali, da je prvi 25 let stari Franc Gorlup iz Gorice, drugi pa 29 let stari kovač Franc Kränker iz Donavic na Štajerskem, potepuh brez dela in posla. Tretjega niso dobili. Oba zlikovca tajita svoj čin.

Rop ali tatvina. Just Godas, 45 let star, oče šestih otrok, vslužben pri tvrdki „Gebrüder Weiss“, je nesel danes ob 1/5 popoldne tvrdki Schröder & Comp. v ulici Carlo Ghega, svoto 7300 K.

Čez pol ure so ga videli mimoidoči ljudje v veži hiše, kjer se nahaja ravnateljstvo državne železnice, jokajočega. Pozval je nekega fantiča, naj pokliče stražnika, ki je potem odpeljal Godasa na policijo. Tu je Godas izpovedal, da je šel, da bi bil prišel poprej k Schröderju, skozi imenovano hišo, ki ima odprt odhod.

Kar mu pride nenadoma nasproti neznan moška oseba, mu vrže v oči poper, ga udari z vso silo po glavi in ga nato oropa vsega denarja.

Slučaj je sicer jako tragičen, a najbrže je možiček sam spravil denar v možnjček.

Nezvest služabnik. Včeraj je dal Cesar Danon iz ulice Vincenzo Bellini št. 1 svojemu delavcu Henriku Madonu, ki stane v ulici San Filippo št. 14, uro in veržico, da bi jo nesel k nekemu prijatelju. To priliko pa je Madon porabil, da je poverjeno mu blago, ki se ceni na 200 kron zapravil in izgubil. Danon pa seveda ni razumel šale, ter je dal Madona poiskati in zapreti.

Zaprati radi groženj s smrtjo. Zaprli so včeraj 19letnega mizarja Humberta Nesnovitza iz Trsta, ker je grozil svojemu tovarišu Karolu Petarusu s smrtjo.

Izgnanci. Izgnani so iz Avstrije: Grški državljani, privatni uradnik, 22letni Peter Vlakos iz Aten, radi zagrešene tatvine; 26letni sodar Leon Ruppera iz Berlette, radi hude telesne poškodbe; 28letni cementar Pasquale Papira iz Mestre, radi goljufije; 36letni brivec Bonaventura Denaria od Sv. Vida ob Tilmentu radi potepušstva; 28letni delavec Avrel Zaramello iz Bassana radi goljufije. — Vsi ti so v Trstu prestali kazni za svoja zlodela, potem pa so dobili „slovo“.

Slovensko gledališče.

Vodstvo slov. gled. je nameravalo (zlasti z ozirom na B abonemente) vpriporiti danes reprizo silajno uspele operete „Dolarska princesa“ z istim osebjem in z istim gosti, kakor na premieri. Nedeljski gosti niso mogli priti, kakor se je pričakovalo, in tedaj se je vodstvo obrnilo telegrafično na ljubljansko gledališče, od koder je bilo objavljeno gostovanje dveh umetnikov. Toda tudi ljubljansko gledališče je moralo vsled odpovedanega gostovanja iz Zagreba spreminiti v zadnjem trenutku program in tako je moralo naše gledališče prenesti reprizo „Dolarske princese“ na nedeljo. B abonenti dobijo reprizo v sredo, na praznik dne 19. t. m. prihodnjega tedna. Vodstvo gledališča upa, da vsakdo, ki ima količkal pojma o kompliciranem poslovanju gledališča, odpusti današnjo spremembo sporeda.

Danes pride na vrsto že dalje časa pripravljena slavnoznan hrvatska igra conte Vojnović-a

„PSYCHE“.

Ta biser hrvatske literature je v čast repertoarju vsakega slovenskega gledališča. To igro vpriporiti je bila davna želja našega gledališča. S tem odškoduje vodstvo gledališča abonente B obilo za začasno izgubo reprize operete.

O tem znamenitem kremendelu govori natančneje današnji podlistek.

Predstava začne točno ob 8 uri.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. V dneh 17., 18. in 19. t. m. se prirede v tem gledališču pod vodstvom c. kr. dvornega igralca Arnolda Korffa in s sodelovanjem c. kr. dvorne igralkice Gusti Wittels tri velike igrice in sicer v ponedeljek, 17. t. m., Schnitzlerjeva peterodejanka „Das weite Land“, v torek, dne 18. t. m., Rösslerjeva tridejanka „Die Fünf Frankfurter“ in v sredo, dne 19. t. m., Kadelburgova tridejanka „Der dunkle Punkt“ (Črni madež), ki je bila letos igrana na našem odru. Vstopnice se dobivajo pri gledališki blagajni, Corso št. 1.

Popov
najboljša ruska čajova znamka.

R. Gasperini, Trst
Telefon šte. 1974. **špediter** Via Economo št. 10.
Prevozno podjetje
Sprejema razcarinjanje vsakega koli blaga iz mitnic, dostavlja na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.
Zastopstvo tvrdke „Cement“
Tovarna cementa „Portland“ v Spljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Županstvo občine Jelšane
v Istri
išče

izkušeno babico

za Jelšane in okolico. Plača po dogovoru. Prošnje do 31. t. m. — Nastop službe lahko takoj.

J. Valenčič,
župan.

Dr. Korsano

se je preselil v

ulico S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje
roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti
mašil za popolne dele in se se bolj konkurenca.

Dr. Dinko Tecilazić

zdravnik za otroške bolezni

je prevzel svoje delovanje

in ordinira od 2 do 4 popoldne.

Trst - ulica Stadion št. 6, I. n.

ANTON SKERL - TRST

mehanik, zaprisežen izvedenec.

Trg Carlo Goldeni šte. 10-11, Tel. 1734

Zastopnik raznih tovarn avtomobilov, motokoles itd. Generalni zastopnik tovarne avtomobilov „Ford“. Zaloge avtomobilov, motokoles itd. Napeljava in zaloga električnih zvončkov; prodaja gramofonov, ksenofonov in fonografov. Zaloge priprav za točenje piva. Lastna delavnica za popraviljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd. — Velika zaloga pripadkov.

Velika centralna garaga, ulica del Baski 16, vogel ulice Bocchette
TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).
AVTOMOBILI NA POSODO PO KIMERNI OMERI.

Prva slovenska mirodilnica

v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Carraderi 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravni ka

Dr. Makso Barry

Ermanno Schultze, I. tehnik.

Trst, ulica Caserma šte. 17, II. nadstr
Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zdravljanje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popol.

Dunaj-rženi kruh

= ski = (Wiener Kornbrot)

tečen in redilen ter ostane po 8 dneh enako svež in sočen. — Ta kruh razpošljamo po 36 vin. kilogram.

Gradljanska pekarna, d. d.
Zagreb, Dalmatinska ul. 11.

Isčemo marljive krajevne zastopnike.

Suhe, lepo strugane
bukove in jelove
palice (držaje) za
metle

razpošljata po nizki ceni od postaje Rakek

And. Paternost & sin

Dane pri Rakeku — Kranjsko.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Fran Malis

TRST, ulica Tor S. Piero 4.

Krojačnica in zaloga sukna.

Obleke po zmernih cenah.

Vzorna in solidna izvršitev.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (bliža gledališča Penice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi
glede cen, kakor tudi kakovosti. **Kolesalni izbor.**

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam se vdan J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Danes ob 8 zvečer pevka vaja za mešan zbor. — Danes odborova seja. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

Učiteljsko društvo ima danes ob 5 popoldne seja.

DAROVIL

— V spomin dr. Rudolfa Abrama daruje moški CMD g. Vekoslav Furlan K 10. V isti namen je daroval g. Rudolf Venedik, železniški nadzornik 10 K moški podružnici CM. — Denar hrani železniška uprava.

V isti namen daruje družina Godina škedenjski podr. CMD 15 K. — G. Tomaž Kobilca daruje isti podružnici 1 K.

— Namesto venca na grob očeta tovariša V. Katnika je darovalo učiteljsvo CM deške šole 26 K za CM. Srčna hvala!

Nar. dol. organizacija.

Skupina delavcev tehničnega za voda. Danes, v četrtek, ob 2 popoldne shod v društveni dvorani, ul. Sv. Frančiška štev. 2.

Štrajkovna podpora za člane NDO se bo izplačevala ob sobotah od 7 do 8 zvečer. Vsak član se mora izkazati s člansko knjižico.

Člani NDO, ki imajo pravico do štrajkovne podpore, naj se zglasijo od danes naprej vsak dan od 10 do 11 predpoldne, ali pa od 4 do 5 popoldne v uradu NDO. Kdor se ne bo zglasil, temu odpade pristojna podpora.

Lesni težaki so vabljeni na občni zbor skupine, ki bo danes ob 7-30 zvečer v društveni dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2. Vabljeni so samo člani.

Ženska skupina NDO naznanja, da bo prirejala znanstveni predavanja v prostorih „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ ulica Torre bianca št. 41, in sicer ob nedeljah od 5 do 6 zvečer. Pričakujemo, da se članice in tudi drugo žensko v obilnem številu udeležijo predavanj.

Skupina pekarskih pomočnikov vabi na sestanek, ki bo jutri v petek ob 10 predpoldne v društveni dvorani NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Posredovalnica dela NDO. Išče se kleparja.

Vesti iz Istre,

Učiteljišče v Kastvu. Gradnja ponosne stavbe novega c. kr. učiteljišča v Kastvu v režiji goriške stavbene tvrdke Židarič I. dr. je zopet pričela. Dela je ogromna, ker stavba bo veličanska, a za prostor morajo vsaka ped izstreljivati, ker je ves hrib živa skala. Vendar je nade, da bo letos delo dobro napredovalo. Stavbeno vodstvo se trudi na vse možne načine; samo da ne bi drugi metali polen pred noge, pa bi bilo vse dobro.

Iz Voloskega. Na izseljenškem uradu na glavarstvu v Voloskem morajo vladati čudne razmere. Tu dobiva vsakdo svoj potni list, pa naj je še obvezan vojaščini, ali mlad, ali pa star. Med tem ko naši družinski očetje prezimujejo, trpijo in stradajo v vojaških suknji ob mejah, odhajajo 19, 20, 24, 25, 26 letni, čvrsti, zdravi kastavski fantje kar trumoma v Ameriko. Seboj pa imajo pravilno izpolnjeni potni list. To nam ne gre v glavo. Človek bi mislil, da vsaj zdaj, v tem nevarnem času, ne bi smeli dajati kar tako potnega lista.

Riviera automobil je začel zopet redno voziti med Opatijo in Trstom. Za zdaj vozi skoraj vedno prazen, ker je v Rivieri letos pač mizerija; no, upanje je, bo že boljše. Rentira se ta vožnja tako ne, kljub temu, da je voznina še precej draga; ali naša zdraviliška komisija poskuša vse, da ima tujec vse udobnosti.

Tujci v Opatiji so se že začeli množiti, kajti Velikanoč že prihaja; okoli Velike noči je pa glavna sezija za tujce. Ne samo evropska kriza — in pa šele domača — ampak tudi vreme je letos kilavo in neugodno za tujce. Zraven vsega je pa letos Velika noč tako zgodna! Pa kakor rečeno: hoteli in pensloni se vendar polnijo. Je pač divna ta naša Opatija!

Vesti iz Goriške.

Sežanski „Sokol“ priredi 24. t. m. (velikonočni ponedeljek) pešlet Lokev-Motovun-Divača, odhod ob 1 pop., povratek ob 8 zvečer.

Detomor. Detomora je obdolžena 21-letna Ana Maganja, doma s Cerkljanskega. Privedli so jo v goriške zapore.

Vodnjak je hotel napraviti 42letni Josip Velišek iz Imenja v kojščanski občini. Treba je bilo v ta namen razbiti kamenje. Strelivo pa je eksplodiralo predno je on mislil na to, in ga močno poškodovalo po obrazu. Prišel so ga v goriško bolnišnico.

Ciril-Metodova podružnica v Krminu je imela dne 9. t. m. svoj letni občni zbor. Število udeležencev dokazuje zopet, da vlada med priprostim ljudstvom in v manjših prebivališčih več zanimanja za „Družbo“, nego med inteligenco v najbližjem mestu. Zborovanja se je udeležila tudi malone vsa krminska slovenska inteligenca, ki je z veseljem prevzela razne funkcije.

Načelstvo se je sestavilo tako-le: predsednik Anton Erzetič, veleposestnik; namestnik Ivan Kalčič, gostilničar; voditelj „Narodne šole“, zapisnikar; blagajničarka g. ca Ljudmila Erjavčeva, učiteljica; namestnica g. ca Mimi Resova, vrtnarica; preglednici računov: g. a Gaberjevčičeva in g. a Mašerova; odborniki: g. a Ahmanova, g. a asp. Devetakova, g. a nadp. Spielerjeva in g. Sirk.

Po občnem zboru smo pridobili šest novih rednih udov in enega podpornega. Za „Družbo“ se je nabralo K 24 22.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj in sicer na predložitveni oddelki.

Vsi oni, ki se hočejo v tej plesni sezoni posvetiti in nepriljubeno zabavati, naj pridejo v soboto, 15. t. m. na plesni venček narodnega kluba „Triglav“, ki se prične ob 8 zvečer v dvorani NDO, ul. S. Franceco št. 2, I. 520

Prodajo se police, prodajalna miza, mize in vse priprave za mlekarstvo. Pojasnila ul. Caprin 6, trgovina s papirjem. 553

Proda se hiša s tremi sobami in kuhinjo, plin voda, vrt, ulica S. Cirillo. Pojasnila pri vratarju ul. Barriera 4. 554

Radi opustitve trgovine jestvin je različna opravila na prodaj. Pojasnila daje in sicer na predložitveni oddelki „Edinosti“. 553

Plačila na obroke (tedenska ali mesečna): dežniki, preproge, zastori; moške obleke. Levi, ul. Antonio Caccia 6, prvo. 550

Obleke za moške, dečke. Tedenska ali mesečna plačila. Najnižje cene. Levi, ul. Antonio Caccia 6, prvo. 551

Oddasta se 2 sobi, ena z eno posteljo in ena z dvema posteljama in za porabo kuhinje. Ul. Commerciale 9, vrata 32. 555

Službo išče 15letna Slovenka. Naslov pove in sicer na predložitveni oddelki „Edinosti“. 542

Fotografa Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospodski ulica 7. 4444

Stalni krajevni agenti, zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Pestunjo, ki zna tudi hišna dela opravljati, se išče. Naslov pove in sicer na predložitveni oddelki „Edinosti“ pod št. 546. 546

PRIPOROČLJIVE TVRDKE

Macarol Josip, čevljar, priporoča svojo prodajalno in delavnico. Sprejema naročila po meri in popravila. Zmerne cene. Ulica Conti št. 38. 537

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne.

Kislo zelje I. a 40 kg škaf po K 480; 100 kg K 10—. Kumare in vsakovrstno zelenjad po povzetju. ANTON LINEK, Znojmo.

Zaloga pohištva z lastno tapetniško delavnico.

SPECIJALITETA: spalne sobe od 145 goldinarjev naprej — z žimnicami, peresnicami, zrcalom in mramornatimi ploščami vred — iz mahagonijevega, orehovega lesa, ameriškega oreha, jerenovega, hrastovega, breštevovega lesa itd. **LUIGI FALCIERI** Trst, ulica Fonderia 12, I. nadstropje.

Pomladansko zdravljenje je najbolje s kričistilnim „čajem iz tisočroč“. Obenem je to tudi izborna sredstvo proti ščipanju v želodcu, hemoroidom itd. itd. Zavoj za 12 dni z navodilom za eno kremo se dobiva edino v od ikovani lekarni „Al due Mori“ dr. A. Praxmarerja Veliki trg, mestna palača. Telefon 337. Če se pošlje K 1:10, se odpisuje po pošti z obratno pošto poštne prosto. VARUITE SE POMARER!

POZOR! Svoji k svojim! **VINKO TERČON** priporoča slavnemu občinstvu svojo na novo odprto

pekarno v Trstu, ulica del Bosco 18 (prej F. PIRMAN)

Prodaja se svež kruh 3—4 krat na dan raznih sladčic, biškotov in liherjev to najfinije moke 7 t. d.

G. Ferluga - Trst via Barriera vecchia 31

priporoča velenjenemu občinstvu svojo **slasličarno** vedno oskrbljeno s svežim blagom, vseh vrst slaslič in konfetur. — Vsakovrstni likerji in vina v steklenicah CENE JAKO ZMERNE. POSTREŽBA TOČNA. Sprejema vsakovrstna peciva.

G. FURLAN

Trst, ulica Giovanni Boccaccio št. 14 priporoča cenj. občinstvu svojo novo odprto

trgovino jestvin in kolonijalnega blaga.

Vino in likerji v steklenicah ter pivo. Cene zmerne. Postrežba na dom.

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zajamčeno pristna dalma-tinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermouth

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene. POSTREŽBA NA DOM.

Gramofonisti!

Dospele so krasne nove ploče, narodne slovenske pesmi, in sicer zadnje novosti.

Emporio Zanetti, Trst, ul. Cavana 6.

Velika zaloga in obsežna izber železnine

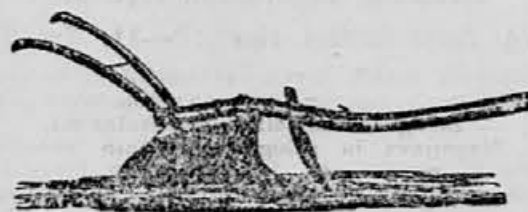
Trst

ulica Giosuè Carducci štev. 26

Trst

Najboljši vir za nabavo:

vseh vrst in seslav poljedelskih strojev in orodja

Žične mreže, žice za vinograde in ograje

Stavbinsko orodje, sesalke, samokolnice kuhinjsko orodje

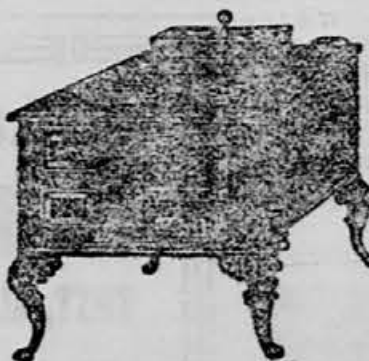
Posoda plečevinasta litofežerna emailirana iz aluminija

Železno pohištvo

Štedilna ognjišča in opreme zanje

Priprave za kletarsivo

orodja in priprave za rokodelce vseh strok od najceneje do najfinije izvršbe.

